

Od Redakcji

W ostatnim czasie zaszło dużo zmian w polskim życiu naukowym, które są efektem wdrażania reformy szkolnictwa wyższego i nauki firmowanej przez b. ministra Jarosława Gowina. Z reformą wiąże się m.in. opracowanie nowego systemu punktacji czasopism naukowych. W wyniku prac zespołu ekspertów półrocznikowi „*Studia Judaica*” przypisano najniższą możliwą liczbę 20 punktów. Stało się tak, chociaż spełniamy wymogi stawiane czasopismom naukowym, takie jak: obecność w międzynarodowych bazach (Scopus, ERIH Plus, EBSCO, CEEOL i innych), nadawanie identyfikatora DOI, selekcja napływających tekstów na poziomie redakcji oraz praktyka podwójnego (anonimowego) recenzowania prac zaakceptowanych (tzw. „double blind review”). W wyniku „śledztwa redakcyjnego” zdołaliśmy ustalić, jaka była tego przyczyna. Otóż odpowiadając na wymóg ministerstwa, aby podać listę dyscyplin przypisanych czasopismu, Redakcja – zgodnie z wieloletnią praktyką otwarcia naszych łamów dla tekstów z rozmaitych działów nauki – zadeklarowała cały ich szereg, w tym architekturę i urbanistykę, historię, literaturoznawstwo, nauki o kulturze, nauki socjologiczne, nauki teologiczne i prawo kanoniczne. I to był, jak się okazuje, błąd, ponieważ zdaje się, że obecny system – wbrew deklaracjom – premiuje ograniczanie interdyscyplinarności. Czasopismo nasze, reprezentujące naturalną wielodyscyplinarną szeroko pojętej judaistyki, zostało niejako ukarane za publikowanie w ciągu ostatnich kilku lat artykułów o zbyt szerokim wachlarzu tematycznym. W wyniku odrębnej ewaluacji każdej z zadeklarowanych dyscyplin, które przecież nie mogły być równomiernie prezentowane w publikacjach z ostatnich kilku lat, zespół ekspertów ocenił większość z nich na 20 punktów, ale na przykład tekstom z zakresu literaturoznawstwa przyznał punktów 70. Ostatecznie średnia wyniosła właśnie owe 20 punktów. Rodzi się zatem pytanie, czy powinniśmy walczyć o przypisanie nam większej liczby punktów kosztem rezygnacji z otwarcia naszych łamów dla niektórych dziedzin, czy też zrezygnować

z walki o punkty, pozostając przy szerokiej formule interdyscyplinarnej. Następną ewaluacja ma zostać przeprowadzana dopiero w roku 2021. Czy przyniesie nam jednak jakieś zmiany na lepsze?

Nowa liczba punktów to nie jedyne istotne wydarzenie w funkcjonowaniu naszej Redakcji. W ciągu ostatniego roku pożegnaliśmy się z dwoma ważnymi jej członkami: prof. dr. hab. Andrzejem Trzecińskim oraz dr. hab. Michałem Marciakiem, sekretarzem Redakcji. Dziękujemy serdecznie za ich dotychczasową współpracę. Na ich miejsce pragniemy powitać nowych członków Redakcji: dr Małgorzatę Stolarską-Fronię, dr. Kamila Kijka i mgr. Krzysztofa Niwelińskiego, naszego nowego sekretarza. Przystępujemy więc do prac nad kolejnymi numerami w odnowionym i powiększonym składzie. Mimo pewnych rozczarowań wydajemy obecnie już czterdziesty czwarty numer naszego czasopisma i dokładamy wszelkich starań, aby zachować wysoki poziom naukowy oraz przede wszystkim nie zawieść naszych autorów i czytelników.

26–28 września 2018 r. odbyła się siódma konferencja naukowa pt. *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* zorganizowana – jak w poprzednich latach – przez Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich we współpracy z Komisją Historii i Kultury Żydów Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie oraz Instytutem Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od początku to cykliczne wydarzenie było pomyślane jako przestrzeń spotkania i dyskusji dla polskich i zagranicznych uczonych zajmujących się badaniem szeroko pojętych studiów nad dziejami i kulturą Żydów polskich. W spotkaniu wzięła udział duża grupa badaczy, w tym ponad pięćdziesięcioro prelegentów. Byli wśród nich zarówno członkowie PTSŻ, jak i uczeni pozostający poza jego strukturami. Dobrą tradycją stało się wydawanie publikacji pokonferencyjnych – do tej pory ukazało się sześć tomów, ostatni w roku 2017. Tym razem jednak organizatorzy postanowili zmienić formułę wydawniczą, z żalem rezygnując z monografii pokonferencyjnej na rzecz publikacji w „*Studia Judaica*” – czasopiśmie, które od ponad dwudziestu lat ukazuje się pod patronatem PTSŻ. Stało się tak ze względu na wymogi narzucone przez ostatnią reformę wprowadzoną przez ministra nauki. Reformę, która – wbrew zapowiedziom walki z tzw. punktozą – w bezdyskusyjny sposób premiuje publikacje w czasopismach naukowych ze szkodą dla edycji monograficznych.

Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich powoli rozpoczyna przygotowania do organizacji kolejnej – ósmej już – konferencji, której obrady w nowej formule panelowej zapowiadane są wstępnie na jesień 2022 r.

Tymczasem prezentujemy Czytelnikom najnowszy numer „Studia Judaica”, który jest pokłosiem wyżej wspomnianej konferencji oraz wynikiem decyzji o zmianie formuły wydawniczej. Składa się nań sześć artykułów. Znalazły się tu teksty poświęcone: średniowiecznej księdze *Sefer ha-chinuch*, której tematem są prawa noachickie – swoisty kodeks moralny, wedle tradycji rabinicznej nadany przez Boga całej ludzkości najpierw na ręce Adama w ogrodzie Eden, a po raz drugi – przekazany Noemu po potopie (Piotr Majdanik); wierszowanej twórczości satyrycznej publikowanej na łamach czasopisma „Rola” (1883–1912), która – strasząc mitem Judeo-Polonii, a także nieprzychylnie i prześmiewczo pisząc o asymilacji, awansie społecznym Żydów, mieszanych małżeństwach czy syjonizmie – wzmacniała antysemicki przekaz pisma (Małgorzata Domagalska); reformie żydowskiej muzyki liturgicznej w Galicji na przełomie wieków XIX i XX, jej uwarunkowaniom i podstawom ideologicznym, przemianom życia muzycznego w galicyjskich synagogach (pojawienie się kantorów, chórów i organów), stosunkowi Żydów galicyjskich do praktyk i repertuaru synagog Europy Zachodniej oraz analizie kompozycji najbardziej popularnych twórców (Sylwia Jakubczyk-Ślęczka); wspomnieniom *Podróży do krainy zeków* Julija Margolina, rosyjskiego pisarza, filozofa, syjonisty i świadka historii, który jako więzień spędził pięć wojennych lat w sowieckich łagrach i dla którego najważniejszym zadaniem po wyjściu na wolność było przekazanie światu prawdy o Rosji sowieckiej (Agnieszka Lenart); inspirowanej kabałą luriańską interpretacji powieści ocalałego z Zagłady izraelskiego pisarza Aharona Appelfelda pt. *Droga żelazna*, której tematem jest opis świata po Holokauście (Przemysław Tacik); analogiom i różnicom, jakie – zdaniem autora – zachodzą między kampanią antysemicką roku 1968 a pamięcią o Zagładzie na płaszczyźnie retoryki tekstów publicystycznych i wystąpień politycznych, dzieł sztuki, obrazów literackich oraz traumatycznej pamięci ofiar (Sławomir Buryła). Całość dopełniają dwa artykuły recenzyjne i cztery recenzje.

Życzymy inspirującej lektury!

Redakcja